

Univers Pedagogic

pro

30 (913),
29 august 2024

Săptămânalul pedagogilor din toată țara!

NOUL AN ȘCOLAR ÎNCEPE CU UN DEFICIT DE PESTE 1000 DE CADRE DIDACTICE

Înainte de începerea noului an școlar, Ministerul Educației și Cercetării a anunțat un deficit alarmant de 1033 de cadre didactice la nivel național, fapt ce adâncește criza care afectează sistemul educațional din Republica Moldova. Deși autoritățile depun eforturi mari pentru a atrage tineri specialiști în domeniu, situația rămâne critică, în special în raioanele Hâncești și Briceni, dar și în Chișinău și Bălți.

În raionul Hâncești se înregistrează un deficit de 98 de cadre didactice. Valentina Tonu, șefa Direcției Învățământ, a declarat pentru Radio Moldova că multe școli au fost nevoite să apeleze la profesori pensionari pentru a acoperi orele. „Nu reușim să menținem tinerii în instituțiile de învățământ. Anul trecut, de exemplu, profesorul de matematică a fost nevoit să predea limba română. Situația este complicată de

faptul că unii elevi manifestă un comportament indisciplinat, iar părinții vin cu cerințe nerealiste față de cadrele didactice,” a explicat aceasta, subliniind dificultățile cu care se confruntă școlile din raion.

În raionul Briceni, situația este la fel de gravă, cu un deficit de aproximativ 30 de profesori. Vitalie Știrbu, șeful Direcției Învățământ, a remarcat că, în ciuda indemnizațiilor oferite de stat,

tinerii refuză să se angajeze în sistemul educațional. „Aproximativ 20-30% dintre profesori sunt pensionari. Mulți dintre aceștia au fost nevoiți să se recalifice. În unele instituții, profesorul de limba română predă și istorie sau educație civică. Dintre 20 de profesori, cinci sunt pensionari,” a explicat V.Știrbu. Deși primăriile oferă locuințe gratuite și alte beneficii, școala nu mai este percepută ca o opțiune atractivă pentru tinerii specialiști.

Ministrul Educației și Cercetării, Dan Perciun, a confirmat că sistemul de învățământ se confruntă cu o lipsă acută de profesori, subliniind necesitatea atragerii tinerilor specialiști în școli. „Este esențial ca tinerii să fie încurajați să devină profesori, mai ales pentru disciplinele științifice, cum ar fi fizica și matematica. Din păcate, în prezent, cei mai mulți studenți aleg pedagogia preșcolară, orientându-se spre cariere în grădinițe sau învățământul primar,” a declarat ministrul la Radio Moldova.

Deși deficitul de cadre didactice s-a redus de la 2041 în 2023 la 1033 în acest an, problema rămâne gravă, în special în municipiile Chișinău, Bălți, UTA Găgăuzia și în raioanele Ungheni și Hâncești. Lipsa de personal calificat pune în pericol calitatea educației, iar pentru a soluționa această criză, autoritățile trebuie să adopte măsuri urgente și eficiente.

Semănăm cunoaștere, culegem viitorul

Dragi cadre didactice, elevi și părinți,

Cu emoție și entuziasm, deschidem porțile unui nou an școlar – un moment de reflecție, speranță și noi începuturi pentru întreaga comunitate educațională. Fiecare zi de 1 septembrie ne amintește de importanța educației în formarea viitorului nostru și a generațiilor care vor urma.

Mult apreciate cadre didactice, vă dorim un an plin de realizări și satisfacții profesionale. Devotamentul și pasiunea cu care îndrumați tinerii pe calea cunoașterii sunt de neprețuit. Vă dorim ca eforturile Dumneavoastră să fie încununat de succesele și progresul elevilor pe care îi călăuziți cu atâta grijă și înțelepciune.

Dragi elevi, vă urăm un an bogat în curiozitate și descoperiri. Fie ca orice zi petrecută la școală să vă apropie de împlinirea viselor voastre, inspirându-vă să deveniți cele mai bune versiuni ale voastre. Abordați fiecare provocare cu încredere și determinare, știind că munca voastră perseverentă vă va deschide toate ușile spre succes.

Stimați părinți, vă mulțumim pentru sprijinul constant și pentru parteneriatul esențial pe care îl aveți cu școala. Implicarea și încrederea Dumneavoastră sunt fundamentale pentru reușita educațională a copiilor.

Să fie acest nou an școlar unul plin de realizări, sănătate și bucurii pentru toți cei care fac parte din marea familie a educației. Împreună contribuim la construirea unui viitor luminos, iar fiecare dintre voi are un rol esențial în acest proces.

Cu respect și cele mai calde urări,

Redacția „Univers Pedagogic Pro”,
ziarul tuturor pedagogilor din țară

Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” – partener de încredere al Programului Național „Investim în Profesori”

În contextul necesității adaptării continue a cadrelor didactice la cerințele educației moderne, Centrul de Formare Continuă și Leadership (CFCL) al Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” din Chișinău s-a remarcat ca un partener de încredere în implementarea Programului Național „Investim în Profesori”, inițiat de Ministerul Educației și Cercetării. În ultimele săptămâni, echipa CFCL a desfășurat sesiuni de formare profesională în numeroase instituții din țară, contribuind semnificativ la dezvoltarea competențelor pedagogice și la promovarea inovației didactice.

Raionul Râșcani: Inovație în managementul clasei

În raionul Râșcani, Liceul Teoretic „Văratice” și Liceul Teoretic „Constantin Popovici” din Nihoreni au găzduit sesiuni de formare dedicate managementului clasei, organizate de Departamentul Educația Adulților și Dezvoltare Personală al CFCL. Sub îndrumarea formatoarei Stela Cheptănu, cadrele didactice au explorat tehnici inovatoare de gestionare eficientă a claselor, contribuind la crearea unui mediu educațional incluziv și propice dezvoltării elevilor. Activitățile interactive au permis profesorilor să îmbunătățească gestionarea comportamentului elevilor și să creeze un climat pozitiv în sălile de clasă, esențial pentru succesul educațional.

Cricova: Educația incluzivă, în prim-plan

Cu aceeași dedicare, CFCL a organizat sesiuni de formare la Liceul Teoretic „Alexei Mateevici” din Cricova, axate pe educația incluzivă. Sub ghidarea formatoarelor Daniela Vacarciuc, Tatiana Lungu și Inga Grosu, cadrele didactice au discutat despre legislația educațională din Republica Moldova, drepturile și obligațiile profesorilor, precum și despre rolul acestora în asigurarea calității procesului instructiv-educativ și managementul clasei. În contextul unei perioade marcate de stres și anxietate, s-a subliniat importanța inteligenței emoționale ca un atu indispensabil în îmbunătățirea comunicării și colaborării în echipă. Cadrele didactice au fost încurajate să adopte o viziune deschisă, recunoscând diversitatea ca fundament

al unei comunități educaționale unite și puternice.

Leova: Comunicare și etică profesională

La Liceul Teoretic „Mihai Eminescu” din Leova, sub coordonarea Ecaterinei Miron, atenția s-a concentrat pe dezvoltarea abilităților de comunicare eficientă cu părinții și integrarea eticii în activitatea didactică. Profesorii au avut oportunitatea de a-și perfecționa competențele de colaborare cu părinții, aspect esențial pentru succesul educațional în contextul actual. Aceste sesiuni au oferit cadrelor didactice resurse valoroase pentru construirea unor parteneriate de încredere și pentru a răspunde provocărilor educaționale contemporane.

(Continuare în pag. 2)

Locul 2 pentru două eleve din R. Moldova la un concurs de aplicații mobile

Concursul Internațional de Aplicații Mobile „e-ICON World Contest”, desfășurat în Coreea de Sud și aflat la a XIV-a ediție, s-a dovedit a fi de bun augur pentru două eleve ale Liceului Teoretic „Miron Costin” din Florești. Astfel, Laura Burduja și Daniela Grosu, ghidate de profesoara Tatiana Rotari, s-au clasat pe locul 2 premiant, grație faptului că au dezvoltat o aplicație mobilă unică privind orientarea în carieră.

Tinerele de 16 ani au dezvoltat aplicația „MixTape”, în colaborare cu elevi de la Hankuk Academy of Foreign Studies (Republica Coreea). Invenția este menită să sprijine utilizatorii să-și atingă obiectivele educaționale și profesionale, prin oferirea unor instrumente eficiente și personalizate de orientare în carieră. De spus că aplicația facilitează un parcurs personalizat în orientarea profesională, de la adunarea de informații personale până la com-

pletarea unei evaluări aprofundate.

Datorită noilor elaborări, sunt generate recomandări personalizate care ajută utilizatorii să stabilească și monitorizeze direcțiile lor de carieră, asigurând un progres continuu și adaptat nevoilor fiecărei persoane. „Suntem fericiți că am avut ocazia să învățăm despre crearea de aplicații mobile în școală și să ajungem în Coreea de Sud pentru a concura cu tineri din întreaga lume. Suntem profund recunoscători pentru fiecare oportunitate oferită și pentru sprijinul neincetat pe care l-am primit din partea profesoarei Tatiana Rotari. Ne simțim onorate că am putut reprezenta cu succes țara noastră”, sunt de părere premiantele din R. Moldova.

Concursul „e-ICON World Contest” a întrunit tineri inovatori din 31 de țări de pe mapamond, elevii elaborând aplicații mobile cu scopul de a susține și promova Obiectivele de Dezvoltare Durabilă (ODD - Obiective Globale) ale Organizației Națiunilor Unite.

Cor. UPP

Ziua Limbii Române va fi marcată la două universități din Chișinău și Comrat

Limba Română, omagiată la Chișinău și la Comrat. Pentru a marca Ziua Limbii Române în Republica Moldova, vor fi organizate două conferințe, care se vor desfășura la două universități din Chișinău și din Comrat. Este vorba despre Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău și Universitatea de Stat din Comrat.

Astfel, Institutul Cultural Român „Mihai Eminescu” la Chișinău și cele două instituții de învățământ superior vor organiza două conferințe publice, susținute de reputații profesori de limbă română Eugenia Bojoga, lector universitar la Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca, și lector univ., dr. Carmen Dimitriu de la Institutul Limbii Române din București.

„Evenimentele vor avea loc pe data de 29 august 2024, ora 11:00, în Sala de Conferințe a Universității de Stat din Comrat, și pe data de 30 august 2024, ora 14:00, în „Clasa Viitorului” din cadrul Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” din Chișinău.

Prelegerile susținute de profesoara de lingvistică Eugenia Bojoga se vor desfășura sub genericul „Locul limbii române între limbile lumii”, iar cele prezentate de doamna profesor Carmen Dimitriu se vor desfășura sub genericul „Limba română în contextul multicultural și multilingvistic din Regiunea Autonomă Găgăuză”, se menționează într-un comunicat al Institutului Cultural Român „Mihai Eminescu” la Chișinău.

Menționăm că Ziua Limbii Române este o sărbătoare națională, marcată în fiecare an pe data de 31 august, atât în Republica Moldova (din 1990), cât și în România (din 2011).

Practici de dezvoltare, în contextul aderării la UE, pentru tineri specialiști

O Școală de Vară, organizată la Cracovia (Polonia), a găzduit mai mulți tineri specialiști din cadrul Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare al Republicii Moldova. Evenimentul s-a încheiat pe 24 august curent, fiind dedicat unui schimb de experiență între specialiști din Polonia, Ucraina și țara noastră.

Activitățile s-au axat pe factori internaționali ai dezvoltării agricole, prin discuții și ateliere pe teme esențiale pentru procesul de pregătire în vederea aderării la Uniunea Europeană. Un accent deosebit s-a pus pe accesarea fondurilor europene și rolul centrelor de consiliere agricolă pentru alinierea reglementărilor și standardelor naționale cu privire la siguranța alimentară de origine animală la cerințele UE. În continu-

are, au fost abordate tematici ce țin de dezvoltarea rurală prin intermediul programelor finanțate de comunitatea europeană, prin prisma experienței Poloniei în perioada pre- și post-aderare. De asemenea, tinerii specialiști au participat la sesiuni de consultare publică și au explorat modalități de racordare a sistemului național la standardele UE, în sfera cerințelor fitosanitare existente în comerțul cu produse de origine

vegetală și în domeniul sănătății plantelor. În plus, s-a discutat despre accesarea de fonduri ale UE, destinate modernizării și restructurării fermelor mici. De remarcat că programul de activități a inclus vizite în teren, pentru o familiarizare mai îndepărtată cu experiența ce a avut-o Polonia pe parcursul său reușit de integrare europeană.

Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” – partener de încredere al Programului Național „Investim în Profesori”

(Continuare din pag. 1)

Drochia: Promovarea educației inclusive

În raionul Drochia, la Liceul Teoretic Pelinia și Gimnaziul „Viorel Cantemir” din Sofia, formatorii Galina Chistrea, Valentina Țăran, Diana Doschinescu și Ecaterina Girtopan au condus sesiuni de formare axate pe educația inclusivă. Activitățile au fost orientate spre îmbunătățirea accesului și calității educației pentru toți elevii, indiferent de nevoile lor specifice. Profesorii au fost încurajați să aplice imediat cunoștințele dobândite, contribuind astfel la crearea unor medii educaționale care valorizează

ză diversitatea și promovează egalitatea de șanse.

Stăuceni: Dezvoltarea inteligenței emoționale

Inteligența emoțională a devenit un subiect central al sesiunilor desfășurate la Liceul Teoretic „Dragoș Vodă” din Stăuceni de către Tatiana Verdeș. Într-un context educațional din ce în ce mai complex, abilitățile emoționale ale cadrelor didactice sunt esențiale pentru crearea unui mediu de învățare sănătos și productiv. Participanții au fost ghidați în dezvoltarea acestor competențe, recunoscând impactul pozitiv pe care inteligența emoțională îl are asupra bunăstării personale și profesionale.

Strășeni: Comunicare și coeziune în echipă

Activitățile din Strășeni, desfășurate la Liceul Teoretic „Mihai Eminescu” și Liceul Teoretic „Mitropolit Nestor Vornicescu,” au fost centrate pe îmbunătățirea comunicării în clasă și consolidarea coeziunii în echipele educaționale. Formatorii Tatiana Verdeș, Svetlana Nastas, Maria Vârlan, Inga Platon, Victoria Plămădeală și Marcela Nichifor au oferit instruire de

înaltă calitate, contribuind, astfel, la perfecționarea metodelor de predare.

Budești și Zubrești: Motivarea pentru învățare și succesul personal

La Liceul Teoretic „Ștefan Vodă” din Budești și la Liceul Teoretic din Zubrești, sub îndrumarea doamnei Ludmila Franțuzan, au fost analizați factorii care determină motivația în învățarea școlară. Profesorii au explorat metode și tehnici de stimulare a motivației, identificând obstacolele care împiedică elevii să-și atingă potențialul maxim. Participanții au demonstrat angajament și responsabilitate, recunoscând importanța unei motivații puternice pentru

succesul academic și personal. Programul „Investim în Profesori” a oferit resurse valoroase pentru dezvoltarea acestei competențe esențiale.

Vadul lui Vodă: Motivația pentru învățare

Liceul Teoretic „Ștefan Vodă” din orașelul Vadul lui Vodă a găzduit sesiuni de formare, orientate spre actualizarea metodelor de management al clasei și stimularea motivației elevilor. Sub îndrumarea formatorilor Olesea Ipatii, cadrele didactice au explorat strategiile moderne de gestionare a comportamentului elevilor, identificând modalități eficiente în crearea unui mediu de învățare care să încurajeze perseverența și angajamentul școlar. În același timp, au fost examinate diverse tehnici de motivare a elevilor, cu scopul de a depăși obstacolele care pot împiedica succesul academic. Cadrele didactice au demonstrat o deschidere largă față de inovație și angajament pentru a-și îmbunătăți constant metodele pedagogice.

Concluzie

Programul „Investim în Profesori” se dovedește a fi cu adevărat transformator, abordând subiecte esențiale pentru contextul

educațional actual și răspunzând provocărilor majore cu care se confruntă cadrele didactice. Actualizarea cunoștințelor despre cadrul normativ nu este doar o obligație profesională, ci și un pas crucial spre succesul pe termen lung. Implicarea activă a Centrului de Formare Continuă și Leadership al Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” subliniază angajamentul ferm al instituției față de excelența în educație. Prin organizarea acestor sesiuni de formare în diverse regiuni ale țării, CFCL contribuie semnificativ la îmbunătățirea calității educației și la dezvoltarea continuă a cadrelor didactice din Republica Moldova.

Oxana PaRAȘciuc

„Pâine, Carte, Dumnezeu”

De la inventarea telefoanelor și până în prezent, lumea gadgeturilor a evoluat cu pași rapizi, dominând viața și activitatea noastră aproape în totalitate. Cei mai vulnerabili în fața dispozitivelor digitale rămân a fi copiii. Cu cât aceștia integrează tot mai mult tehnologia în viața lor, cu atât părinții și pedagogii devin tot mai neliniștiți de efectele ei asupra dezvoltării copiilor.

Nu este un lucru neobișnuit că și copiii au devenit utilizatori fideli ai gadgeturilor, din moment ce și noi, maturii, ne lăsăm atrași de tehnologie și am devenit pasionați să discutăm online cu rudele de peste hotare, prietenii, să realizăm diverse plăți, să facem comenzi etc. Dar este foarte important și ar trebui să ținem cont de acel echilibru între timpul petrecut online și cel în care copilul este deconectat de toate dispozitivele. Ar fi cazul să recunoaștem că copiii din prezent se află mai mult timp în fața ecranelor decât într-o sală de lectură sau în aer liber, socializând tot mai des online prin intermediul chaturilor.

Putem afirma cu certitudine că interesul scăzut al elevilor pentru lectură generează un vocabular redus, dificultăți în comunicarea orală și scrisă, creativitate limitată, lipsa atenției și a concentrării, îndeosebi a empatiei și toleranței. Probabil, mulți dintre noi am remarcat că o bună parte din elevii noștri manifestă o instabilitate emoțională destul de vădită, ce se reflectă nu doar la lecții, dar și în pauze.

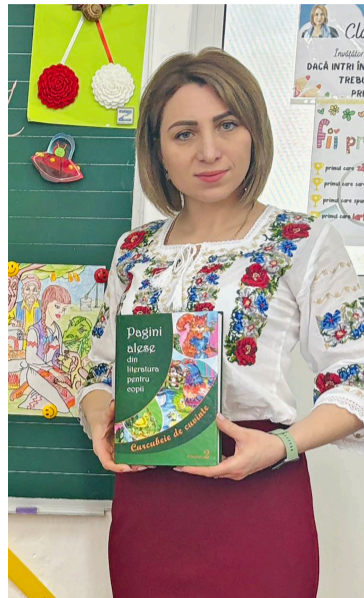
Pornind de la această problemă, am inițiat, procesul de lansare a unui proiect, prin identificarea unei teme potrivite și am considerat drept subiect oportun pentru cercetare dezvoltarea educației socioemoționale la elevii de vârstă școlară mică, prin lectura poveștilor. În acest proiect mi-am propus să contribuie și la dezvoltarea competențelor-cheie stipulate în Codul Educației, care au conturat scopul de a valorifica persoane cu încredere în forțele proprii, care pot distinge între bine și rău, între corect și greșit, își expun liber și cu încredere ideile.

În acest context, la începutul anului școlar 2023-2024, am avut oportunitatea de a mă implica cu elevii mei din clasa a III-a „C” de la Liceul Teoretic Ruseștii Noi, raionul Ialoveni, în Proiectul de parteneriat educațional transfrontalier „Pâine, Carte, Dumnezeu” din cadrul Proiectului „Educație online fără hotare”, implementat de către Direcția Generală Educație, Tineret și Sport a municipiului Chișinău. Am respectat toate etapele, începând cu completarea formularului de înregistrare și căutarea potențialilor parteneri din listele propuse de către coordonatorii „Educație online fără hotare”, ce ne-au ghidat pas cu pas prin e-mail, astfel încât am sincronizat cu fiecare partener orice moment din proiect. Marea provocare a fost să colaborez cu o instituție din Republica Moldova și două din România, iar acest fapt nu a făcut decât să sporească interesul pentru o experiență nouă și inedită pentru mine și elevii mei.

Împreună cu partenerii din proiect am decis să ne axăm planul de acțiuni pe dezvoltarea emoțională prin povești a elevilor de vârstă școlară mică, să îi motivăm a lectura cât mai multe cărți și să-i ghidăm a-și dezvoltă vocabularul pentru o comunicarea orală și scrisă coerentă și corectă.

De ce anume lectura poveștilor? Cu toții cunoaștem că poveștile, fie că sunt rediate oratoric, fie că sunt lecturate, au un rol important atât în educația, cât și în dezvoltarea socioemoțională a elevilor. Cititul poveștilor, încă de la o vârstă fragedă, are o importanță substanțială în evoluția elevilor, fiind un mod pentru copiii de a înțelege viața și de a descoperi noi lumi, un mod de a dezvolta imaginația și de a forma valori și principii, un mod de a îmbunătăți gândirea critică, dar și comunicarea.

Am decis să valorificăm împreună cu partenerii atât povești naționale, cât și universale, dat fiind faptul că literatura pentru copii constituie o sursă inepuizabilă de exemple frumoase de comportament, oglindite în mici antiteze între personaje, ne oferă consecințele ascultării sau neascultării, hărniciei sau leneviei, adevărului sau minciunii, ne prezintă trăsături pozitive ale unor eroi, precum vitejia, curajul, înțelepciunea, stăpânirea de sine,

devotamentul, prietenia sinceră, dar și trăsături nedemne, condamnable ale unora dintre ei: viclenia, zgârcenia, lăcomia, șiretenia, îngâmfarea.

Cu succes am parcurs cele patru etape ale proiectului, comunicând cu partenerii prin intermediul unui grup comun pe Viber, pagina de

Facebook, prin întâlniri virtuale și diverse platforme, precum Canva, LearningApps etc. Am proiectat și am desfășurat împreună cu elevii, părinții și bunicii o sezătoare la muzeu, mai neobișnuită, unde s-au depănat amintiri și s-au citit fragmente din poveștile preferate. Am valorificat elemente ale învățării prin cercetare. Le-am propus elevilor timp de două săptămâni să afle de la părinți, bunici despre poveștile copilăriei lor, să compare preferințele

mat online un text literar. O altă activitate de succes, care ne-a condus imaginar în lumea poveștilor, a fost organizarea unui atelier de masterclass de confecționare a măștilor personajelor îndrăgite: *Mască, mască, cine ești?* S-a reușit nu doar dezvoltarea unor abilități practice de lucru cu materiale reciclabile, dar și dezvoltarea deprinderilor de comunicare interpersonală, au interacționat și au muncit ca o adevărată echipă într-un climat colegial, iar produsele realizate au fost

pentru lectură ale copiilor de altădată cu a celor din prezent. Mare le-a fost mirarea că multe povești au rămas actuale și sunt citite chiar și de ei. Elevii au trăit emoții de bucurie la întâlnirea cu partenerii din proiect din satul vecin, la biblioteca publică din localitate, pentru a desfășura activitatea *Cel mai iscusit cititor*, atelier de lectură în grup a legendelor despre strămoșii noștri și despre geneza satului natal, în contextul anului jubiliar al localității - 500 ani de la prima atestare documentară. Recital de poezii, dramatizări, postere, semne de carte, desene - toate acestea s-au îmbinat armonios în cadrul unui medalion literar dedicat geniului literaturii române, Mihai Eminescu, activitate mediatizată în grupurile cu profil pedagogic din rețelele de socializare.

La începutul lunii lui mărtisor, am participat la un club online de lectură a îndrăgitei povești „Fata babei și fata moșneagului” de Ion Creangă. Cu mult entuziasm copiii au citit povestea în format PPT, prin intermediul aplicației Google Meet, bucurându-se de această nouă experiență, de a citi în direct în for-

„Probabil că nu există zile mai fericite din copilărie, ca acelea petrecute citind o carte extraordinară.

(Marcel Proust)

prezentate partenerilor din proiect, pe care i-am provocat să ghicească personajul și povestea din care face parte.

Frumusețea prieteniei ce am legat-o s-a reflectat la final de proiect în prezentările PPT și colajele video realizate de elevi prin colaborare, precum și în rapoartele narative expediate către cadrele didactice implicate, către echipa Proiectului „Educație online fără hotare”. S-au oferit diplome de recunoaștere a implicării active a copiilor în cadrul tuturor activităților desfășurate, precum și certificate de participare cadrelor didactice pentru reușita proiectului educațional.

Participarea în cadrul acestui proiect educațional a facilitat crearea unor oportunități de colaborare cu alte cadre didactice din diferite zone ale țării și din România, precum și a sporit gradul de implicare a elevilor în activități comune atât sincron, cât și asincron. Activitățile organizate în cadrul proiectului au asigurat atingerea scopului propus. Am cultivat valorile componente afective, volitiv-acționale ale personalității elevilor, prin acțiuni morale și civice. Am trezit interesul copiilor pentru lectura poveștilor prin dramatizări și jocuri de rol, dezvoltând libertatea în exprimare, spirit creator și munca în echipă. Această experiență, ce a durat pe întreg parcursul anului școlar, ne-a motivat pe noi, toți participanții la proiect, de a lega noi prietenii, a socializa constructiv în realizarea obiectivelor prestabilite prin cooperare și crearea unor relații bazate pe încredere și respect.

Rabindranath Tagore menționa în una din lucrările sale că profunzimea prieteniei nu depinde de distanță. De acest lucru ne-am convins și suntem recunoscători pentru oportunitatea de participare echipei Proiectului „Educație online fără hotare” din cadrul DGETS și Primăriei Municipiului Chișinău.

Nadejda TROHIN,
învățătoare,
grad didactic I,
master în științe ale educației.
LT Ruseștii Noi, s. Ruseștii Noi,
raionul Ialoveni

INTERVIUL DE JOI

Galina Mazur: „În grădiniță copilului i se pune baza personalității care mai târziu va fi parte integrantă a acestei societăți”

(Continuare din pag. 3)

Dezvoltarea profesională continuă face parte din planul de dezvoltare a IET Nr. 8 „Florica”, ceea ce presupune:

- evidența planului perspectiv de formare continuă a cadrelor didactice;
- motivarea spre dezvoltare profesională prin acordarea facilităților garantate de stat;
- stimularea profesională și recunoașterea meritelor;
- adaptarea planului intern de formare continuă la necesitățile cadrelor didactice ca urmare a evaluării inițiale și finale a cadrelor didactice.

Se pune accent pe menținerea cadrelor didactice în actualitatea științifică, conform noilor politici educaționale și surselor metodice noi, pentru a răspunde cerințelor actuale. Totodată, pledăm pentru păstrarea echilibrului între educația tradițională

și cea modernă. Îmbucurător este faptul că Ministerul Educației și Cercetării ne oferă posibilitatea să fim beneficiari ai Programului Național „Investim în educatori”, ediția I-a, cu titlul *gratuit*.

Cum stabiliți și mențineți parteneriate cu părinții și comunitatea locală, pentru a sprijini dezvoltarea copiilor?

-Pentru a oferi un mediu priel-

nic, armonios copilului, grădinița are nevoie de cooperarea conștientă a părinților, pentru a oferi o educație de calitate copiilor.

Noi suntem conștienți de rolul părinților și a comunității, iar parteneriatul cu aceștia reprezintă unul dintre cele mai importante obiective ale grădiniței. Menținem comunicarea cu Familia prin diverse canale (panouri informative, rețele de socia-

lizare), deoarece Familia este cea care este responsabilă de viața și educația copiilor. Copiii nu sunt doar un vector de schimbare a viitorului, prin intermediul lor pot fi influențați părinții, familiile. Un copil care e fericit la creșă sau la grădiniță, care primește sprijin constant pentru dezvoltare, are, la rândul său, o influență educațională asupra familiei: contribuie la schimbarea concepțiilor, apropiere părinții de instituția de educație, îi determină să aibă așteptări mai înalte, să respecte munca specialiștilor, să creadă în educație.

IET Nr. 8 „Florica” promovează valori, cultivă comportamentul prietenos și civilizată între semenii și adulți, valorifică potențialul de creativitate al copiilor prin diverse parteneriate cu comunitatea locală - biblioteca pentru copii din orașul Drochia, instituțiile publice de învățământ din oraș etc.

Cum vedeți rolul grădiniței în dezvoltarea copiilor și comunității locale?

- Este bine știut faptul că educarea copiilor presupune un efort considerabil, care vine din partea familiei și a grădiniței. Pe lângă acestea, o mare importanță revine și comunității locale din care fac parte copiii. Consider că în grădiniță copilului i se pune baza unei personalități care mai târziu va fi parte integrantă a acestei societăți, de aceea grădinița joacă un rol important în dezvoltarea copiilor prin facilitarea socializării, stimularea creativității și pregătirea lor pentru învățământul primar. De asemenea, prin programele sale educative și colaborarea cu părinții și comunitatea, contribuie la consolidarea coeziunii sociale și la îmbunătățirea calității vieții în comunitatea locală.

-Dnă Galina, Vă mulțumim pentru aportul pe care-l aduceți la educarea tinerei generații și Vă urăm succes în continuare.

A intervievat

Silvia TURCAN

Valentina și Mihai BALAN: „A PĂSTRA FOLCLORUL ESTE O DATORIE CIVICĂ”

Soția dumnealui, Valentina Balan, este solistă de muzică populară în orchestra „Doina Prutului” a Casei raionale de cultură „Nicolae Sulac”, membru în ansamblurile „Semănătorii” din satul Cociulia și „Mierla Prutului” din orașul Cantemir, dar și conducător muzical al grupurilor vocale „Mlădițele cociuliene” și „Voci de argint”, conducător artistic la grădinița nr. 1 „Clopoteț”, profesor de educația muzicală în Gimnaziul „V. Hanganu” și moderatoare la evenimentele cultural-artistice din localitate.

De remarcat că, recunosc cu sinceritate părinții, comoara de preț și mândria cea mare a lor sunt cei doi copii, Mihai și Andreea, două bijuterii talentate: Mihai a absolvit Liceul Republican de Muzică „Ciprian Porumbescu” din mun. Chișinău, Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice (facultatea „Artă Muzicală”, 2024) și activează în calitate de trompetist în orchestra Teatrului Național de Operă și Balet „Maria Bieșu”; Andreea este studentă la Colegiul Pedagogic „Alexei Mateevici” din Chișinău.

Sătenii îmi povestesc că atât Mihai, cât și Valentina, încă din co-

capacităților de a interpreta cântece populare românești; învățarea unor pași de dans popular; formarea unor trăsături morale pozitive, folosind în joc aforisme, proverbe, zicători, strigături; însușirea unor abilități de țesut, cusut, confecționare de măști; cunoașterea succesiunii sărbătorilor religioase și manifestările folclorice destinate lor ș.a. Reușim să realizăm obiectivele schițate prin eforturile comune ale pedagogilor, la lecțiile curriculare, la cele extrașcolare, activitățile din Muzeul de istorie al gimnaziului, precum și cu suportul lucrătorilor căminului cultural din sat, unde activează mai multe colective de cântec și dans popular, dirijate cu mult har și dăruire de către soții Valentina și Mihai Balan.

Muzica, precum se cunoaște, este o formă de expresie artistică universală, care influențează oamnei într-o multitudine de moduri. Ea a fost prezentă în viața umană încă din cele mai vechi timpuri și are un impact semnificativ asupra emoțiilor, stării de spirit și dezvoltării cognitive. Importanța în viața omului este profundă și variată, aducând bucurie, confort, inspirație și vindecare: alături de alte obiecte de învățământ, ea aduce o importantă contribuție la realizarea educației estetice a elevilor, în sensul dezvoltării capacității lor de a înțelege frumosul din artă, a-l însuși și a-l aplica în viața de zi cu zi. În acest sens, scopul predării muzicii în școala generală constă

în dezvoltarea gustului estetic al tuturor elevilor, indiferent de gradul lor de dotare muzicală, precum și dezvoltarea, într-un anumit grad, a culturii muzicale a acestora. În calitate sa de director al Casei de cultură „Mihai Batir” din Cociulia, Mihai Balan este conducătorul ansamblului folcloric model „Semănătorii”, renumit atât în raion, în republică, cât și dincolo de hotare.

pilărie, se remarcă prin talentul în-născut în domeniul muzicii: Mihai avea o ureche muzicală dezvoltată și „prindea” cu ușurință orice melodie, mânuind cu dibăcie clapele acordeonului și altor instrumente muzicale. De la vârsta de 15-16 ani activa într-o formație de muzică ușoară din localitate și tot de atunci a început să cânte pe la nunți și alte evenimente. Iar Valentina

se distingea prin vocea superbă și încânta publicul în cadrul activităților școlare din sat și raion. Ambii participau cu regularitate la diverse concursuri, festivaluri, de unde veneau cu premii și locuri de frunte.

Și astăzi își continuă drumul muzicii cu aceeași pasiune și abnegație, investind în tot ce fac mult suflet, respect și dragoste pentru melosul popular, pentru stimulul spectator. Tocmai de aceea adună în palmare succes după succes, noi realizări: de-a lungul anilor s-au învrednicit de numeroase premii, distincții, diplome și scrisori de grațitudine, fiind recunoscuți la nivel local, raional, național și internațional.

- Prin muzică, spune Valentina Balan, frumusețea artistică aduce în viață multă bucurie și

„Datinile, proverbele, muzica și poezia sunt arhivele popoarelor, iar cu ele se poate constitui trecutul lor îndepărtat. Căci nu există bucurii mai de preț ca a avea de cuget și simțire inclusă și păstrată cu sfântă grijă de-a lungul vremurilor în adâncul sufletului românesc, al moșilor și strămoșilor noștri”.

(Al. Vlăduță)

studierea practică a unor lucrări muzicale valoroase și accesibile elevilor. Dragostea elevilor pentru muzică este un lucru firesc. Interesul pentru muzică se manifestă încă din primii ani, multe din jocurile

satisfacție, ceea ce duce în mod implicit la trezirea sentimentelor care-i înobilează pe elevi și adulți. Alături de celelalte discipline de învățământ, care fac parte din aceeași ramură (literatură, desen, la care mai pot fi adăugate numeroase activități extrașcolare: teatrul de amatori, vizionari de filme, vizite la muzeu, spectacole, concerte etc.), muzica dezvoltă frumusețea morală ce presupune un complex de trăsături etice și estetice, pe care copilul nu le are înnăscute, dar pe care le dobândește în cursul vieții, trecând prin școală. Ca formă a conștiinței sociale, muzica îndeplinește trei funcții sociale și anume: funcția de cunoaștere, educativă (de transformare) și cea estetică - toate acestea împletindu-se armonios într-o unitate dialectică. Or, scopul special al muzicii, ca disciplină de învățământ, este de a contribui la educația estetică a elevilor. În acest scop, pot fi incluse următoarele elemente și obiective: dezvoltarea dragostei și a interesului pentru muzică; formarea gustului estetic muzical; dezvoltarea vocii elevilor, ca mijloc de învățare practică a muzicii; formarea deprinderilor necesare studierii muzicii în mod practic; însușirea cunoștințelor strict necesare înțelegerii muzicii;

copiilor fiind însoțite de muzica pe care și-o realizează uneori singuri, în funcție de dezvoltarea lor psihofiziologică și de predispozițiile lor pentru această materie.

-Dezvoltarea dragostei, a interesului și a gustului copiilor pentru muzică, adaugă Mihai Balan, sunt elemente ce izvorăsc atât din firea acestora, cât și din natura muzicii. Există o fericită îmbinare între sensibilitatea copilului și forța emoțională a muzicii: una ajută pe cealaltă, având alternativ rolul de cauză și efect. Într-un cuvânt, muzica este într-adevăr, așa cum se spune, o emanație de frumusețe și adevăr, care pătrunde în adâncul sufletului, dând o puternică forță spirituală care duce la o dezvoltare frumoasă din punct de vedere psihic și spiritual a copiilor.

Cuplul Balan se asociază cu Festivalurile folclorice regionale „De la neam, la neam”, „Jocul din strămoși lăsat”, desfășurate cu regularitate în pitorescul loc „La izvor” din centrul satului Cociulia. De fiecare dată echipa căminului cultural „Mihai Batir”, în frunte cu soții Mihai și Valentina Balan, ne demonstrează o dată în plus că satul are multe talente, personalități notorii, are rădăcini viguroase, iar perpetuarea tradițiilor neamului este o datorie sfântă a fiecăruia. Ne bucurăm că se investește în cultură, că tezaurul folcloric - cea mai de preț aurenă a unui neam - este transmis din generație în generație, astfel încât arta dansului și a cântecului popular nu se pierde.

Natalia CÎRLAN,
profesoară de limbă
și literatură română,
Gimnaziul „Valeriu Hanganu”,
s. Cociulia, raionul Cantemir

COMEMORĂRI

Omagiu „hamletianului” Constantin Tănase

În vara aceasta lingvistul, publicistul, scriitorul Constantin Tănase ar fi împlinit 75 de ani de la naștere, dacă destinul ar fi fost mai îngăduitor cu el. Iar în toamnă se vor împlini 10 ani de când nu mai este printre noi. Ne lipsește pana lui ascuțită, verva lui, cuvântul lui mobilizator și curajos. Acesta a fost leitmotivul ședinței clubului „Lectură generoasă”, condus de doamna Alexandra Tănase, profesoară de limba și literatura română, soția regretatului scriitor. Clubul activează în cadrul filialei „Transivania” a Bibliotecii Municipale „B.P.Hasdeu”. Membrii clubului de lectură de aici au dedicat ședința memoriei jurnalistului Constantin Tănase.

foarte reușit, selectat din creația regretatului scriitor: „Am fost o frunză într-un copac alături de alte frunze – iată dulce blestem de a fi. Vine toamna, frunzele cad, copacul însă rămâne, ca în primăvară să nască alte frunze. Acest copac este Basarabia noastră dragă. Fiind și eu o frunză în acest copac, am doinit cum am putut în bătaia vântului. Nu contează dacă doinirea mea a fost sau nu auzită de lume, contează că am fost frunză, nu o omidă. Și am făcut ce am putut ca omizile să nu omoare acest copac.” Copacul în cauză poate avea mai multe semnificații: cea de pom al vieții, pomul neamului, pomul omenirii, dacă vreți. Există pericolul ca acest copac să se usuce, dacă nu ne vom îngriji de el. Doamna Alexandra Tănase menționează în prefața volumului amintit anterior: „Balaurul socialisto-comunist strangulează orice gândire liberă, de aceea lipsa lui Constantin Tănase se resimte în tot și în toate. Azi alta e viața, care trece sub conducerea unei generații mai tinere și tinerii sunt, poate, mai în stare să-și dea seama ce este și ce nu este bine”. Lupta dintre bine și rău e una permanentă, dar Constantin Tănase ne avertizează din nou de unde vine duhoarea și nu „lucoarea”, cum ni se spunea pe timpuri. Citez din editorialul „Scrisoare către tinerii care s-au născut după 1990: totul numai despre minciună (I)”, care are și un motto foarte actual: „Otto von Bismarck scria că niciodată nu se spun mai multe minciuni ca în pragul războiului, după vânătoare și înainte de alegeri”. Dar iată și un fragment din adresarea editorialistului: „Voi, cei care v-ați născut după 1990, nu cunoașteți MINCIUNA rusă așa cum am cunoscut-o noi, cei care ne-am născut în URSS și care ne-am trăit jumătate de viață în acest Im-

periu al Răului, dar care s-ar numi mai potrivit Imperiul Minciunii. E adevărat, și la noi azi se minte, minciuna fiind principalul instrument pe care politicienii îl utilizează în „lucrul” lor „cu masele”. Când vorbim că Moldova e împărțită în tabere, trebuie să spunem și cine a împărțit-o. MINCIUNA rusă a împărțit-o. O parte din moldoveni, după 1991, nu a ieșit din MINCIUNA rusă, continuă să trăiască în ea, iar între timp ați intrat și voi în ea. Anume această MINCIUNĂ ne împarte în moldoveni și români, în proeuropeni și antieuropeni, anume din cauza acestei minciuni rusești există două mitropolii, două stiluri bisericești...”

La ședința clubului „Lectură generoasă” s-a vorbit și despre celelalte cărți semnate de Constantin Tănase. De exemplu, doamna Parascovia Onciu, directorul bibliotecii, s-a referit la lansarea primei cărți „Ochiul lui Esop”, care a avut loc la biblioteca din sectorul Ciocana, pe care o diriguiește de mai multe decenii. După asta au mai apărut în timpul vieții autorului cărțile „Patria viindă”, „Hoții de mituri”, „Blestemul de a fi”, „Groapa cu lei”...

Cea mai bună cinstire a memoriei acestui om al scrisului și patriot al neamului e să-i citim opera. Chiar au fost mai multe sugestii ca editorialele și eseurile lui să fie re-luate de rețelele de socializare și chiar, de ce nu?, de unele ziare și reviste, după cum practică în ultima perioadă ziarul „Literatura și arta”, care republică editorialele regretatului Nicolae Dabija, care, la fel, nu și-au pierdut actualitatea și mesajul combativ. Cu atât mai mult că, după cum afirmă pe coperta cărții „Patria viindă” scriitorul Oleg Serebrian, „Constantin Tănase a devenit un nume emblematic pentru publicistica politică din Basarabia...”. Iar academicianul Mihai Cimpoi afirmă că nu doar pentru publicistica politică a devenit emblematic, deoarece „articolele sale, de fapt, eseurile se situează la frontiera dintre literatură și publicistică, dacă între acestea, atunci când sunt cultivate cu talent, există vreo deosebire. Dincolo de filonul jurnalistic propriu-zis dăm, la el, de câte o jelanie cronicărească, de câte o unduire elegiacă sau de o amintire sentimentală, de tonalități litanice, de predispoziții ludice de parodie, împingere în grotesc. Ca să nu mai vorbim de imprecaziile satirice, unde este în elementul său”. Așa este: Constantin Tănase, de rând cu Nicolae Dabija, Grigore Vieru, Leonida Lari, Ion Ungureanu și alții sunt modele demne de urmat pentru tânăra generație, implicit pentru cei din domeniul scrisului, social-politic și al educației și învățământului.

Andrei VIZIRU

A demarat înscrierea la programele de perfecționare pentru perioada 9 septembrie – 5 octombrie 2024

Centrul de Formare Continuă și Leadership al Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” din Chișinău desfășoară, în perioada **9 septembrie – 5 octombrie 2024**, programe de formare profesională continuă pentru cadrele didactice și manageriale din învățământul general, acreditate de ANACEC și aprobate de Ministerul Educației și Cercetării (10 și 20 credite):

- Chimie;
- Fizică;
- Învățământ special și integrat, cadre didactice de sprijin;
- Limba engleză;
- Limba și literatura română (școala națională);
- Logopedie, Serviciul de Asistență Psihopedagogică;
- Management educațional;
- Pedagogie în învățământul primar;
- Pedagogie preșcolară;
- Psihopedagogia artelor;
- Psihopedagogie (pentru cadrele didactice fără studii pedagogice din sistemul de formare profesională a conducătorilor de auto-vehicule);
- Psihopedagogie. Formarea formatorilor (cadre didactice din învățământul general și profesional tehnic).

Toți cei ce intenționează să se înscrie la programele de perfecționare sunt rugați să completeze formularele de înregistrare: <https://cfcl.upsc.md/inscriere-la-programe-de-perfecționare/>

Pentru oricare alte detalii, nu ezitați să ne contactați!

Nu ratați oportunitatea de a vă dezvolta profesional și de a vă perfecționa competențele!

ATENȚIE! CONCURS!

Școala de Muzică „Eugen Doga” (mun. Chișinău, str. Vasile Alecsandri, 123) anunță concurs pentru ocuparea funcției de **director adjunct**.

La funcția respectivă pot candida persoanele care întrunesc condițiile pct. 14-15 din „Regulamentul cu privire la organizarea și desfășurarea concursului pentru ocuparea funcției de director și director adjunct în instituțiile de învățământ general”, cu modificările ulterioare, aprobat prin ordinul Ministerului Educației nr. 163 din 23.03.2015.

Candidații vor depune actele specificate în pct. 16 la Regulamentul menționat în termen de **30 zile** calendaristice din ziua publicării anunțului.

Informații suplimentare la:

- telefoanele: 0-22-22-12-44; 079 504 379;
- pagina de Facebook: „Eugen Doga”, Chișinău – pagină oficială;
- E-mail: scoala.eugendoga@gmail.com

Univers Pedagogic pro

Chișinău, MD 2059, str. Doina, nr. 104, et. 2

E-mail: univers2@mail.ru, univers.pedagogic@gmail.com

Tipar: ÎSFEF „Tipografia Centrală”. Tiraj: 413 ex. Comanda nr. 885

ECHIPA REDACȚIONALĂ:

RESPONSABIL DE EDIȚIE	▶ Oxana Parașciuc
REDACTOR PRINCIPAL	Nicolae Jantic
REPORTERI	▶ Iulian Bogatu, Silvia Țurcan
CORECTOR MACHETATOR	▶ Elvira Țăganaș-Pântea Iurie Babii

Redacția nu corespundează cu autorii, nu recenzează și nu restituie materialele necomandate. Preluarea articolelor și pozelor este posibilă doar cu acordul prealabil al redacției.

INDICE DE ABONARE LA:

„Poșta Moldovei” – PM21741

„Moldpresa Grup” SRL

Abonare online: <https://services.posta.md/abonarea2022#/publication/264>